

Sygn. akt II AKa 189/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Anna Zdziarska (spr.)

Sędziowie: SA – Ewa Plawgo

SO del. – Ewa Jethon

Protokolant - sekr. sąd. Kazimiera Zbysińska

przy udziale Prokuratora Jacka Pergałowskiego

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2014 r.

sprawy z wniosku N. C.

o zasądzenie zadośćuczynienia za krzywdę wynikłą z niewątpliwie niesłusznego zatrzymania od dnia 22 października 2012 r. do dnia 24 października 2012 r. w sprawie prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową w Białymstoku, sygn. akt 2 Ds. 2/12

na skutek apelacji, wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 6 marca 2014 r.

sygn. akt VIII Ko 92/13

1. utrzymuje w mocy wyrok w zaskarżonej części, uznając apelację pełnomocnika wnioskodawcy za oczywiście bezzasadną;

2. kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

N. C. wniósł o zasądzenie na jego rzecz 82 940 złotych z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania w dniu 22 października 2012 r. do sprawy VI Ds. 2/13.

Wyrokiem z dnia 6 marca 2014 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził na rzecz N. C. 2.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie od dnia 22 października 2012 r. do dnia 24 października 2012 r. w postępowaniu prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową w Białymstoku, sygn. akt 2 Ds. 2/12.

W pozostałym zakresie wniosek oddalił .

Kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Apelacją wyrok na korzyść wnioskodawcy zaskarżył jego pełnomocnik.

Na podst. art.427 § 2 k.p.k. w zw. z art.438 pkt 2 i 3 k.p.k. zarzucił:

1/ błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu przez Sąd I instancji, że zasądzona tytułem zadośćuczynienia kwota 2.000 złotych z tytułu oczywiście niesłusznego zatrzymania jest odpowiednia i stanowi przybliżony ekwiwalent cierpień fizycznych i psychicznych, który zrekompensuje doznane na skutek zatrzymania cierpienia, w sytuacji gdy zebrany materiał dowodowy wskazuje, że czas zatrzymania, warunki w jakich przebywał, intensywność cierpień fizycznych i psychicznych, doznane upokorzenia i inne dolegliwości uzasadniają przyznanie kwoty żądanej przez wnioskodawcę, a na pewno znacznie wyższej niż 2000 złotych.

2/ obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 424 § 2 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej oceny materiału dowodowego i poczynienie ustaleń faktycznych jedynie w oparciu o wybrane okoliczności, bez odniesienia wysokości żądania do realiów sprawy, w tym stopnia dolegliwości fizycznych i psychicznych z pominięciem okoliczności przemawiających za ustaleniem wysokości zadośćuczynienia w wyższej kwocie, co doprowadziło do niezasadnego zasądzenia na rzecz wnioskodawcy w zaniżonej i nieodpowiedniej wysokości zadośćuczynienia w kwocie 2000 złotych za oczywiście niezasadne pozbawienie wolności w postaci zatrzymania.

Wskazując na powyższe zarzuty na zasadzie art. 427 § 1 k.p.k., art. 437 § 2 k.p.k. wniósł o:

zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie wniosku N. C. w całości lub ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i zwrot sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Apelacja okazała się oczywiście bezzasadna.

Sąd Okręgowy dokonał wszechstronnych rozważań pozwalających na prawidłowe ustalenie kwoty zadośćuczynienia.

Zadośćuczynienie za doznaną krzywdę to odszkodowanie za szkodę niematerialną, a stanowią ją negatywne przeżycia psychiczne wiążące się nie tylko z faktem pozbawienia wolności (przebywanie z innymi osobami pozbawionymi wolności, dolegliwe warunki odbywania kary), ale również to, że dana osoba w trakcie zatrzymania utraciła dobre imię. Przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia za krzywdę wyrządzoną niewątpliwie niesłusznym zatrzymaniem należy brać pod uwagę wszystkie ustalone w sprawie okoliczności rzutujące na określenie rozmiaru krzywdy osobie pozbawionej wolności, w tym zwłaszcza okres izolowania od społeczeństwa, który w miarę rozciągania się w czasie wzmacnia doznanie krzywdy. Należy brać również pod uwagę status społeczny i zawodowy wnioskodawcy. Zadośćuczynienie powinno być odpowiednie. Suma odpowiednia to taka, która co najmniej równoważy przeżycia związane z niesłusznym tymczasowym aresztowaniem.

Sąd Okręgowy w zaskarżonym wyroku uwzględnił wszystkie okoliczności mające wpływ na wysokość zadośćuczynienia za krzywdę, której wnioskodawca nie powinien był ponieść, tj. okoliczności zatrzymania, sytuację rodzinną i zdrowotną. Każda ze spraw winna być rozpatrywana indywidualnie i ta nie uchybia standardom. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego kwota zadośćuczynienia powinna ulec podwyższeniu na skutek wniesionej apelacji tylko wtedy, gdy jest kwotą rażąco niską, wręcz symboliczną. Kwota 2 tys. złotych za 58 godzin zatrzymania niewątpliwie niesłusznego tymczasowego zatrzymania jest kwotą jak najbardziej odpowiednią, biorąc pod uwagę sposób potraktowania w czasie zatrzymania i warunki omówione szczegółowo w pisemnych motywach wyroku oraz poziom stopy życiowej społeczeństwa. Kwota zasądzanego zadośćuczynienia nie powinna być źródłem nadmiernego wzbogacenia, zaś Sąd Okręgowy nie był związany wnioskiem, w którym N. C. porównał swoją sytuację do zatrzymania K. K. (1). Sąd I instancji słusznie zauważył, że pomimo sugerowania, iż wizerunek wnioskodawcy zostanie rozpowszechniony w mediach, to przeciwnie niż w przypadku K. K. – osoby publicznej nie został ujawniony.

Z tych względów – na podst. art. 437 § 1 k.p.k. Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.